

Příloha k protokolu o SZZ č. ....

Jméno: **Lenka Železná**

Vysoká škola: FF JU České Budějovice

Obor: Bohemistika

Ústav bohemistiky

Datum odevzdání posudku: 14. 6. 2010

Vedoucí */ **PhDr. Věra Pospíšilová**

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Vývoj ženských postav v českých eposech

Bakalářská práce je samostatným a zajímavým pohledem na jeden z nejvýznamnějších žánrů české středověké literatury – epos. Studentka zvolila metodu komparace, která nejvíce vyhovuje zvolenému tématu. Zabývala se eposy převážně obsaženými v záslužné edici E. Petru a pracovala se sekundární literaturou včetně cizojazyčné. Na předloženém textu je patrně zaujetí tématem, o němž se ostatně studentka zmiňuje v úvodu své bakalářské práce.

Práce je uvedena základním poučením o eposu a jeho vývoji v kontextu středověké literatury. Studentka upozorňuje na nepůvodnost látek, což je ostatně typický rys celé středověké literatury. Následující kapitoly jsou uspořádány chronologicky a jsou pak členěny do podkapitol podle stejného schématu, což činí práci přehlednou: nejprve se studentka zabývá datací eposu a jeho původem, pak uvádí stručný obsah, přičemž některé epizody dokumentuje vybranými verši, jádro pak tvoří charakteristika všech ženských postav, které se v eposu vyskytují.

V kapitole o Alexandreidě konstatuje autorův nezáměr o ženský element v životě rytíře a v souladu se sekundární literaturou upozorňuje na rozdílný přístup Ulricha von Etzenbach, autora německé Alexandreidy. V eposu o Jetřichovi Berúnském je hlavní pozornost věnována královně Krinhultě a jejímu vztahu k trpaslíku Laurinovi a bratru Dětlebovi. Studentka si všímá především konvencí, které ve středověku ovládaly vztah muže a ženy. Podobně je tomu v následujícím pojednání o Vévodu Arnoštovi, kde studentka zachycuje vztah Adličky k císařskému choti a k synu Arnoštovi. V tomto eposu se objevuje další ženská postava, indická princezna, na níž studentka pěkně dokládá postoj rytíře k urozené ženě. Jistě by nebylo nezajímavé zamyslet se nad motivem princezny smrti.

Největší rozsah má kapitola věnovaná eposu Tristram a Izalda, což vyplývá z podstaty věci - jedná se nejrozsáhlejší epos se složitým dějem a řadou postav, z nichž postavy žen jsou vylíčeny s velkou básnickou invencí. Kapitola o Izaldě obsahuje zajímavou charakteristiku komplikované titulní postavy doplněnou v závěru pozoruhodnou autorčinou úvahou o dobové podmíněnosti některých projevů Izaldina chování. Studentka velmi citlivě a s pochopením charakterizuje druhou ženu eposu, Izaldu s bílými rukama, a v Tristramově vztahu k nemilované ženě nachází motivy její pomsty. Neméně zajímavá je kapitola o Izaldině služce Brangeneně, jediné postavě, která je jednoznačně kladná a současně nikoli schematická. Samostatná kapitola je věnována nápoji lásky, bylo by třeba si ale uvědomit, komu byl zázračný nápoj původně určen a jaký byl vztah Tristrama ke králi Markovi.

Kapitoly o eposech uzavírá Tandariáš a Floribella patřící stejně jako Tristram a Izalda do artušovského cyklu. Nastíněný děj je poměrně stručný a pro čtenáře neznalého textu mohou být některé informace matoucí. Studentka zkoumá vztah hlavní ženské postavy ke králi Artušovi a především k jeho rytíři Tandariášovi a dokumentuje několika příklady středověký vztah rytíře k ženě. Zajímavé je srovnání Izaldy a Floribelly.

Osmá kapitola se zabývá funkcí ženy v českých eposech, vrací se k jednotlivým postavám a hledá shody a rozdíly v jejich charakteristice a konstatuje jejich nabývání na významu v ději mladších eposů. V závěrečné kapitole pěkně vyznívá charakteristika eposů *od rytířských bojů...k mezilidským vztahům*, podobně jako upozornění na posun zájmu autorů *od rytířů a králů k jejich partnerkám*. Práce je psána kultivovaně, zjevně s velkým zaujetím, proto mohou rušit drobné nedostatky, z nich upozorňuji alespoň na nenáležitě užití termínu *legenda* na s. 24 a připomínám, že slovesa *praštit* a *pasovat* (*úlomek pasuje*) do odborného textu nepatří.

Práce je velmi zdařilá a doporučuji ji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **výborně**

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Českých Budějovicích 14. 6. 2010
V ..... dne .....

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

